

КОМУНАЛЬНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ХОРТИЦЬКА НАЦІОНАЛЬНА НАВЧАЛЬНО-РЕАБІЛІТАЦІЙНА
АКАДЕМІЯ» ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ

Кафедра дизайну

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор
комунального вищого
навчального закладу «Хортицька
національна навчально-
реабілітаційна академія»
Запорізької обласної ради

О. Д. Позднякова
26.04 2017 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

(ПП СВ 2.3.02) Основи живопису

галузь знань	02 Культура і мистецтво
спеціальність	023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація
Рівень освіти	перший (бакалаврський)

2016–2017 навчальний рік

Робоча програма «Основи живопису» для студентів факультету мистецтва та дизайну першого (бакалаврського) рівня освіти за спеціальністю 023
Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація

Розробник: Пилип Роман Іванович, доцент кафедри дизайну, кандидат мистецтвознавства

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри дизайну факультету мистецтва та дизайну

Протокол № 11 від 26 квітня 2017 року

Завідувач кафедри дизайну Н.В. Дерев'янку

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		форма навчання	денна
Кількість кредитів – 16	Галузь знань 02 Культура і мистецтво (шифр і назва)	Нормативна	
	Спеціальність 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація	Семестр	1-4
Модулів – 4	Освітній рівень: бакалавр	Аудиторні години: 238 год.	
Змістових модулів – 4		Лекції: 20 год.	Практичні, семінарські: 218 год.
Загальна кількість годин – 480			Лабораторні: год.
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 3		Самостійна робота 242 год.	
		ІНДЗ: год.	
	Вид контролю: залік, іспит		

2. ЗАПЛАНОВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Мета навчального курсу: формування професійних знань, умінь і навичок, необхідних для втілення творчого задуму засобами живопису, вивчення методів, системи роботи та основних технік живопису,

Завдання навчальної дисципліни:

- надання студентам знань з основ живопису, законів живописної зображувальної граматики;
- засвоєння студентами методів роботи над живописом з натури з виявленням декоративної основи зображення та технічних прийомів живопису;
- опанування способами зображення предметного світу та людини, користуючись як класичним реалістичним методом, так і методами, що враховують досягнення мистецтва ХХ століття;
- вироблення вміння вільно оперувати різними живописними засобами та техніками;
- формування образотворчої культури та живописної майстерності майбутнього дизайнера.

Для цього:

- формування професійного живописно-композиційного мислення;
- формування компетенцій зі створення декоративної колористичної композиції на основі натурних постановок зі стилізацією зображення та вільним вибором матеріалу;
- вироблення вміння вільно оперувати різними експериментальними живописними засобами, техніками та нестандартними інструментами для отримання оригінального художнього рішення;
- виховання у студентів художнього смаку та вироблення своєї особистої манери та стилю;
- формування творчої особистості.

Згідно з вимогами освітньої (освітньо-професійної, освітньо-наукової) програми студенти повинні досягнути таких результатів навчання (компетентностей):

Соціально-особистісними компетенціями:

- здатність наполегливо учитися та досягати мети;
- здатність до критики й самокритики;
- креативність, здатність до системного мислення;
- адаптивність і комунікабельність;
- турбота про якість виконуваної роботи;
- толерантність;
- екологічна грамотність.

Загальнонауковими компетенціями:

- базові знання соціально-гуманітарних та природничо-наукових наук, в обсязі, необхідному для використовування у процесі професійного художнього навчання дизайнерів з дисципліни «Основи живопису»;
- базові знання в галузі інформатики й сучасних інформаційних технологій; навички використання програмних засобів і навички роботи в комп'ютерних мережах, уміння створювати бази даних і використовувати інтернет-ресурси.

Інструментальними компетенціями:

- здатність до письмової й усної комунікації рідною мовою;
- знання іншої мови (мов);
- навички роботи з комп'ютером;
- навички управління інформацією;
- дослідницькі навички.

Професійними компетенціями

Загально-професійними:

- здатність застосовувати арсенал засобів образотворчого мистецтва: рисунок, колір, пластику, композицію, техніку і технологію для художнього перетворення оточуючого середовища;
- здатність самокритично оцінювати свої творчі здобутки, постійно поповнювати знання, підвищувати професійний рівень;
- здатність викладати дисципліну «Основи живопису» із застосуванням психолого-педагогічних знань;
- здатність застосовувати основні методи аналізу, опису, порівняння, класифікації, оцінювання творів мистецтва та дизайнерських розробок;
- здатність організувати практичну та самостійну роботу з дисципліни «Основи живопису» відповідно до вимог безпеки життєдіяльності й охорони праці;
- здатність використовувати інформаційні технології для розв'язання експериментальних і практичних завдань з навчальної дисципліни «Основи живопису»;
- здатність до ділових комунікацій у професійній сфері, володіння основами ділового спілкування, навичками роботи в команді;
- здатність вільно спілкуватися на професійні теми з використанням професійної термінології та графічних засобів;
- здатність засвоювати і адаптовувати наукові та культурні досягнення світової цивілізації до власної творчої діяльності;
- розуміння суті закономірностей процесу відображення оточуючого середовища через призму власного світогляду;

Спеціалізовано-професійними:

- знати методичну послідовність виконання живописної роботи з натури;
- знати закономірності впливу кольору джерела світла на колір об'єкта зображення;
- знати закономірності змінення кольору та контрастів в залежності від повітряної перспективи;
- знати кольорового рефлексного взаємозв'язку між предметами натури та основні елементи розподілу світлотіні по формі предмету;
- знати основи техніки акварельного, акрилового та гуашевого живопису;
- вміти ввідобрати елементи світлотіні на формі предмета за рахунок кольору та тону;
- вміти використовувати прийоми колористичної та композиційної гармонізації для досягнення художньої цілісності живописної роботи;
- володіти та правильно використовувати різні прийоми і техніки живопису;
- володіти методами стилізації та узагальнення.

Перелічені програмні вимоги повинні забезпечити суму знань та умінь з основ живопису, які необхідні для подальшої роботи з дисципліни «Живопис».

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовний модуль I. Об'єктивні основи реалістичного живописного зображення. Методика виконання живопису в техніці акварелі

Тема 1. Роль і місце дисципліни в системі професійної підготовки художника. Матеріали та приладдя для живопису.

Тема 2. Світло і колір. Основні властивості кольорів. Контрасти. Передача об'єму кольором. Прийоми і техніка роботи аквареллю.

Тема 3. Повітряна і світлова перспективи.

Тема 4. Метод роботи кольоровими відношеннями. Загальний тоновий і кольоровий стан природи

Змістовний модуль II. Методика виконання натюрморту в техніці гуашшю

Тема 5. Кольорова єдність, гармонія кольорів природи. Колорит.

Тема 6. Методика виконання натюрморту. Техніка живопису гуашшю.

Змістовний модуль III. Виконання натюрморту з предметів побуту та гіпсових зліпків деталей голови людини акриловими та темперними фарбами

Тема 7. Передача живописними засобами матеріальності і фактури предметів складного натюрморту. Особливості живопису акриловими та темперними фарбами.

Тема 8. Декоративний підхід в живописі натюрморту.

Змістовний модуль IV. Живопис гіпсової голови людини. Техніка живопису олійними фарбами

Тема 9. Закономірності узагальнення та упорядкування елементів складного натюрморту загальному рішенню.

Тема 10. Особливості живопису олійними фарбами

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	денна форма			
	усього	у тому числі		
Л		ПЗ	СР	
Змістовний модуль І. Об'єктивні основи реалістичного живописного зображення. Методика виконання живопису в техніці акварелі				
Тема 1. Роль і місце дисципліни в системі професійної підготовки художника. Матеріали та приладдя для живопису	4	2		2
Тема 2. Світло і колір. Основні властивості кольорів. Контрасти. Передача об'єму кольором. Прийоми і техніка роботи аквареллю	4	2		2
Виконання вправ з метою ознайомлення різних технік і прийомів акварельного живопису	14		8	6
Тема 3. Повітряна і світлова перспективи	4	2		2
Короткочасний етюд з одного предмету (гризайль)	4		4	
Короткочасні етюди на передачу (відтворення) повітряної та світлової перспективи в постановках з двох предметів	8		8	
Короткочасні етюди простих предметів	8			8
Тема 4. Метод роботи кольоровими відношеннями. Загальний тоновий і кольоровий стан природи	4	2		2
Короткочасний етюд натюрморту з двох предметів ясних за тоном і формою (гризайль)	12		6	6
Короткочасні етюди-пошуки тонального рішення простого натюрморту з двох предметів контрастних за кольором	16		8	8
Натюрморт із двох-трьох предметів наближених за кольором і в теплій гамі	18		12	6
Натюрморт із двох-трьох предметів наближених за кольором і в холодній гамі	20		12	8
Модульний контроль	4		2	2
Разом за змістовим модулем І	120	8	60	52
Змістовний модуль ІІ. Методика виконання натюрморту в техніці гуаш				
Тема 5. Кольорова єдність, гармонія кольорів природи. Колорит	4	2		2
Тема 6. Методика виконання натюрморту. Техніка живопису гуашшю	4	2		2
Виконання короткочасного етюд-пошуку складного натюрморту у техніці гризайль.	8		8	
Простий натюрморт з контрастних за кольором предметів побуту з різними матеріальними якостями	18		18	
Простий натюрморт в теплій кольоровій гамі	14			14
Складний натюрморт з простих предметів на зіставлення стриманих, але тонально виразних, кольорів	16		16	

Натюрморт із двох – трьох предметів в холодній кольоровій гамі	14			14
Складний натюрморт з контрастних за кольором і тоном предметів побуту в неглибокому просторі	20		20	
Декоративне рішення складного натюрморту на узагальнення світла і тіней	18			18
Модульний контроль	4		2	2
Разом за змістовим модулем II	120	4	64	52
Змістовний модуль III. Виконання натюрморту з предметів побуту та гіпсових зліпків деталей голови людини акриловими та темперними фарбами				
Тема 7. Передача живописними засобами матеріальності і фактури предметів складного натюрморту. Особливості живопису акриловими та темперними фарбами	6	2		4
Осінній натюрморт з квітами, овочами та фруктами	14		14	
Стилізація осіннього натюрморту в заданому мистецькому стилі	18			18
Тема 8. Декоративний підхід в живописі натюрморту	6	2		4
Декоративне рішення складного натюрморту із гіпсових геометричних тіл та зліпка ока на різнокольоровому тлі	14		14	
Натюрморт-фантазія на основі аудиторного натюрморту	18			18
Натюрморт з атрибутами мистецтва та зліпком гіпсового носа	16		16	
Натюрморт із великих предметів побуту в інтер'єрі	18		18	
Декоративне рішення складного натюрморту у стильових напрямках модернізму	20			20
Модульний контроль	5		2	3
Разом за змістовим модулем III	135	4	64	67
Змістовний модуль IV. Живопис гіпсової голови людини. Техніка живопису олійними фарбами				
Тема 9. Закономірності узагальнення та упорядкування елементів складного натюрморту загальному рішенню	8	2		6
Тема 10. Особливості живопису олійними фарбами	8	2		6
Декоративне рішення натюрморту з черепом в техніці колажу	18			18
Складний натюрморт з гіпсовою головою (обрубковка) та контрастними за кольором драперіями	14		14	
Декоративне рішення складного натюрморту з гіпсовою головою та контрастними за кольором драперіями	18			18
Складний натюрморт з гіпсовою головою та атрибутами мистецтва	15		15	
Декоративне рішення складного натюрморту з гіпсовою античною головою та атрибутами мистецтва	20			20
Модульний контроль	4		1	3
Разом за змістовим модулем VI	105	4	30	71
Усього	480	20	218	242

5. ТЕМАТИКА ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	№ теми	Назва теми	Кількість годин
1	2	3	4
1	1	Роль і місце дисципліни в системі професійної підготовки художника. Матеріали та приладдя для живопису	2
2	2	Світло і колір. Основні властивості кольорів. Контрасти. Передача об'єму кольором. Прийоми і техніка роботи аквареллю	2
3	3	Повітряна і світлова перспективи	2
4	4	Метод роботи кольоровими відношеннями. Загальний тоновий і кольоровий стан природи	2
5	5	Кольорова єдність, гармонія кольорів природи. Колорит	2
6	6	Методика виконання натюрморту. Техніка живопису гуашшю	2
7	7	Передача живописними засобами матеріальності і фактури предметів складного натюрморту. Особливості живопису акриловими та темперними фарбами	2
8	8	Декоративний підхід в живописі натюрморту	2
9	9	Закономірності узагальнення та упорядкування елементів складного натюрморту загальному рішенню	2
10	10	Особливості живопису олійними фарбами	2
Усього			20

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ (РОБІТ)

№ з/п	№ теми	Назва теми, план	Кількість годин
Змістовний модуль I. Об'єктивні основи реалістичного живописного зображення. Методика виконання живопису в техніці акварелі			60
1	2	Виконання вправ з метою ознайомлення різних технік і прийомів	8
2	3	Короткочасний етюд з одного предмету (грязайль)	4
3	3	Короткочасні етюди на передачу (відтворення) повітряної та світлової перспективи в постановках з двох предметів	8
4	3	Короткочасний етюд натюрморту з двох предметів ясних за тоном і формою (грязайль)	6

5	4	Короткочасні етюди-пошуки тонального рішення простого натюрморту з двох предметів контрастних за кольором	8
6	4	Натюрморт із двох-трьох предметів наближених за кольором і в теплій гамі	12
7	4	Натюрморт із двох-трьох предметів наближених за кольором і в холодній гамі	12
8		Модульний контроль	2
Змістовний Модуль II. Методика виконання натюрморту в техніці гуаш			64
9	6	Тема 5. Кольорова єдність, гармонія кольорів природи. Колорит. Тема 6. Методика виконання натюрморту. Техніка живопису гуашшю Короткочасний етюд-пошук складного натюрморту у техніці гризайль	8
10	6	Простий натюрморт з контрастних за кольором предметів побуту з різними матеріальними якостями	18
11	6	Складний натюрморт з простих предметів на зіставлення стриманих, але тонально виразних, кольорів	16
12	6	Складний натюрморт з контрастних за кольором і тоном предметів побуту в неглибокому просторі	20
13		Модульний контроль	2
Змістовний модуль III. Виконання натюрморту з предметів побуту та гіпсових зліпків деталей голови людини акриловими та темперними фарбами			64
14	7	Осіній натюрморт з квітами, овочами та фруктами	14
15	8	Декоративне рішення складного натюрморту із гіпсових геометричних тіл та зліпка ока на різнокольоровому тлі	14
16	8	Натюрморт з атрибутами мистецтва та зліпком гіпсового носа	16
17	8	Натюрморт із великих предметів побуту в інтер'єрі	18
18		Модульний контроль	2
Змістовний модуль VI. Живопис гіпсової голови людини. Техніка живопису олійними фарбами			30
19	10	Складний натюрморт з гіпсовою головою (обрубковка) та контрастними за кольором драперіями	14
20	10	Складний натюрморт з гіпсовою головою та атрибутами мистецтва	15
21		Модульний контроль	1
Усього			218

7. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

№ з/п	№ теми	Назва теми	Кількість годин
Змістовний модуль I. Об'єктивні основи реалістичного живописного зображення. Методика виконання живопису в техніці акварелі			52
1	1	Тема 1. Роль і місце дисципліни в системі професійної підготовки художника. Матеріали та приладдя для живопису	2
2	2	Тема 2. Світло і колір. Основні властивості кольорів. Контрасти. Передача об'єму кольором. Прийоми і техніка роботи аквареллю	2
3	2	Вправи з метою ознайомлення різних технік і прийомів акварельного живопису	6
4	3	Тема 3. Повітряна і світлова перспективи	2
5	3	Короткочасні етюди простих предметів	8
6	4	Тема 4. Метод роботи кольоровими відношеннями. Загальний тоновий і кольоровий стан природи	2
7	4	Короткочасний етюд натюрморту з двох предметів ясних за тоном і формою (гризайль)	6
8	4	Виконати короткочасні етюди-пошуки тонального рішення простого натюрморту з двох предметів контрастних за кольором	8
9	4	Виконати натюрморт із двох-трьох предметів наближених за кольором і в теплій гамі	6
10	4	Виконати натюрморт із двох-трьох предметів наближених за кольором і в холодній гамі	8
11		Підготовка до модульного контролю	2
Змістовний Модуль II. Методика виконання натюрморту в техніці гуаш			52
12	5	Тема 5. Кольорова єдність, гармонія кольорів природи. Колорит	2
13	6	Тема 6. Методика виконання натюрморту. Техніка живопису гуашню	2
14	6	Виконати простий натюрморт в теплій кольоровій гамі	14
15	6	Виконати натюрморт із двох – трьох предметів в холодній кольоровій гамі	14
16	6	Декоративне рішення складного натюрморту на узагальнення світла і тіней	18
17		Підготовка до модульного контролю	2
Змістовний модуль III. Виконання натюрморту з предметів побуту та гіпсових зліпків деталей голови людини акриловими та темперними фарбами			67
18	7	Тема 7. Передача живописними засобами матеріальності і фактури предметів складного натюрморту. Особливості живопису акриловими та темперними фарбами	4
19	7	Виконати стилізацію осіннього натюрморту в заданому мистецькому стилі	18

20	8	Тема 8. Декоративний підхід в живописі натюрморту	4
21	8	Виконати натюрморт-фантазія на основі аудиторного натюрморту	18
22	8	Декоративне рішення складного натюрморту у стильових напрямках модернізму	20
23		Підготовка до модульного контролю	3
Змістовний модуль VI. Живопис гіпсової голови людини. Техніка живопису олійними фарбами			71
24	9	Тема 9. Закономірності узагальнення та упорядкування елементів складного натюрморту загальному рішенню	6
25	10	Тема 10. Особливості живопису олійними фарбами	6
26	10	Декоративне рішення натюрморту з черепом в техніці колажу	18
27	10	Декоративне рішення складного натюрморту з гіпсовою головою та контрастними за кольором драперіями	18
28	10	Декоративне рішення складного натюрморту з гіпсовою античною головою та атрибутами мистецтва	20
29		Підготовка до модульного контролю	3
Усього			242

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Методика викладання дисципліни базується за принципом послідовного ускладнення навчальних завдань, завдяки чому відбувається перехід від репродуктивного методу навчання до активно-творчого підходу. Живопис з натури, фундамент реалістичного мистецтва – є основним видом навчальної діяльності студентів. З оволодінням основами майстерності зображення натури у молодого художника з'являються можливості для реалізації власного творчого потенціалу та продуктивної самостійної творчості.

Програма розрахована на викладання впродовж чотирьох семестрів, починаючи від визначення завдань щодо зображення побутових предметів, натюрморту з предметів побуту, до методів вивчення і зображення голови людини, чому сприяє проходження впродовж четвертого семестру дисципліни «Пластична анатомія», а також дисципліни «Кольорознавство». Важливим є також виконання короточасних етюдів з натури, по пам'яті та за уявою. Їх практикування – невід'ємна частина усього процесу становлення сучасного спеціаліста в галузі дизайну.

Живописна робота створюється студентом в аудиторії під керівництвом педагога. Перед виконанням кожного завдання викладач повинен чітко окреслити мету та засоби вирішення завдання.

В обов'язковому порядку, паралельно з аудиторними завданнями студенти повинні виконувати самостійні вправи згідно з тематичним планом та рекомендаціями щодо методик їх виконання, з метою формування системи знань, умінь, навичок і вироблення потреби виражати свої творчі задуми в графічній формі.

Виконані студентами роботи наприкінці кожного семестру обговорюються і оцінюються комісією з викладачів кафедри. Критеріями оцінювання є рівень виконання робіт у цілому, що складається з рівнів рішення конкретних завдань, поставлених даним завданням.

Система оцінювання знань і вмінь студентів

Навчальна дисципліна «Основи живопису» складається з чотирьох змістових модулів і оцінюється за модульно-рейтинговою системою.

Змістовий модуль дисципліни містить окремі теми програми для аудиторної роботи студента. Кожне програмне завдання модуля має бути оцінено.

У семестрі передбачено підсумкову форму контролю у вигляді заліку, який здійснюється за шкалою оцінювання у 100 балів за накопичувальною системою.

Це максимальна сума балів за всі види робіт із дисципліни: лекційні, практичні, самостійні, семінар, складання заліку.

Форми поточного контролю:

- виконання практичних завдань в аудиторії за програмою;
- перевірка завдань самостійної роботи;
- письмові відповіді на модульних контрольних роботах.

Модульний контроль: результат вивчення кожного модуля складає підсумок всіх форм поточного контролю та виконання модульної контрольної роботи.

Підсумкові контролі знань:

- залік, іспит — проводиться у формі перегляду практичних робіт, виконаних за семестр та відповідей на теоретичні питання;

Умови допуску студента до заліку та екзамену:

- відсутність заборгованостей з практичних занять;
- відсутність заборгованостей з самостійних занять;
- позитивні рейтингові бали за кожний модуль.

8. СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ

I рік навчання

Кількість балів	ЗМ I (1 семестр)				ЗМ II (2 семестр)	
	T1	T2	T3	T4	T5	T6
Лекції (за бажанням)	2	2	2	2	2	2
Практичні заняття	-	5	10	20	-	40
Самостійна робота	2	4	2	16	3	20
Поточний модульний контроль	15				15	
Поточний контроль у вигляді перегляду	20				20	
Семестровий контроль (залік)	20				20	

II рік навчання

Кількість балів	ЗМ III (3 семестр)		ЗМ IV (4 семестр)	
	T7	T8	T9	T10
Лекції (за бажанням)	2	2	2	2
Практичні заняття	7	28	-	36
Самостійна робота	8	18	10	15
Поточний модульний контроль	15		15	
Поточний контроль у вигляді перегляду	20		20	
Семестровий, підсумковий контроль (залік, іспит)	20		30	

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою академії	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

Перелік питань до екзамену:

1. Що таке живопис?
2. На які види поділяється живопис?
3. Які жанри живопису ви знаєте?
4. На які дві групи поділяються кольори?
5. Охарактеризуйте властивості хроматичних та ахроматичних кольорів?
6. На які дві групи поділяються контрасти?
7. Види контрастів хроматичних кольорів.
8. Що таке локальний (предметний) колір предмета?
9. Що таке обумовлений колір предмета?
10. Що таке тон?
11. Охарактеризуйте теплі кольори.
12. Охарактеризуйте холодні кольори.
13. Що таке колірний рефлексний взаємозв'язок?
14. Які інструменти та матеріали застосовуються для акварельного живопису?
15. Опишіть методику та техніку виконання роботи аквареллю.
16. Які інструменти та матеріали застосовуються для живопису акрилом?
17. Опишіть методику та техніку виконання роботи акрилом.
18. Які інструменти та матеріали застосовуються для живопису гуашшю?
19. Опишіть методику та техніку виконання роботи гуашшю.
20. Що таке «гризайль»?
21. Назвіть та охарактеризуйте етапи роботи над натюрмортом в техніці «гризайль».
22. Опишіть техніку відмивки аквареллю.
23. Принципи декоративного рішення натюрморту.
24. Назвіть етапи роботи над натюрмортом в техніці гуаш.
25. Охарактеризуйте процес роботи над короткочасним етюдом пейзажу на кольорові відносини. Що означає поняття «метод роботи відносинами»?
26. Які характерні особливості колориту пейзажу, що викликані силою та кольором основного джерела світла?
27. Розкажіть про повітряне середовище у природі та його значення для плерного живопису.
28. Опишіть методику та техніку виконання роботи олійними фарбами.
29. Охарактеризуйте вплив кольору джерела світла на колірні відносини предметного середовища при роботі над натюрмортом.
30. Охарактеризуйте елементи світлотіні на формі предмета: відблиск, світло, напівтінь, тінь, рефлекс, падаюча тінь.
31. Колорит у живописі. Фактори, що впливають на колорит живописного твору.
32. Визначення та коротка характеристика понять «технологія» і «техніка» живопису.

Рекомендована література

ОСНОВНА:

1. Батталіні Т. Рисуем акварелью. От азов мастерства к тончайшим нюансам / Теодорико Батталіні; [пер. с итал.]. — М.: Эксмо, 2007. — 128 с.: ил.
2. Білецький П.О. Основи образотворчого мистецтва / Павло Білецький. — К.: Радянська школа, 1973. — 120 с.: іл.
3. Беда В.Г. Основы изобразительной грамоты / В.Г. Беда. — М.: Просвещение, 1989. — 192 с.: ил.
4. Бесчастнов Н.П. Живопись / Николай Бесчастнов. — М.: Владос, 2004. — 120 с.: ил.
5. Визер В.В. Живописная грамота. Основы пейзажа / В.В. Визер. — СПб.: Питер, 2007. — 192 с.: ил.
6. Кириченко М.А. Основы образотворчої грамоти / М.А. Кириченко, І.М. Кириченко. — К.: Вища школа, 2002. — 82 с.: іл.
7. Котляр В.П. Основы образотворческого мистецтва. Методика художнього виховання дітей / В.П. Котляр. — Київ: КОНДОР, 2006. — 126 с.: іл.
8. Назаров А. Основные способы акварельной живописи / Александр Назаров — М.: Орбита — М, 2002. — 61 с.: ил.
9. Никодеми Г.Б. Техника живописи / Г.Б. Никодеми. — М.:ЭКСМО, 2005. — 150 с.: ил.
10. Прохоров С.А. Живопись для архитекторов и дизайнеров: учебное пособие / С.А. Прохоров, А.В. Шадури; Алт. гос. техн. Ун-т им. И.И. Ползунова. — Изд-во Алт ГТУ, 2010. — 222 с.: ил.
11. Уэбб Д. Натюрморт в акварели / Д. Уэбб. — М.: Кристины — Новый век, 2005. — 200 с.: ил.
12. Хосе М. Паррамон. Как писать натюрморт / М. Хосе. Арт — Родник, Москва, 2000. — 112 с.: ил.
13. Шашков Ю.П. Живопись и ее средства: Учебное пособие для вузов / Ю.П. Шашков — М.: Академический Проект; Трикста, 2006. — 128 с.: ил.

ДОДАТКОВА:

1. Смит Р. Настольная книга художника: Оборудование, материалы, процессы, техники / Рэй Смит; Пер. с англ. В.А. Нефедова. — М.: ООО — Издательство АСТ: ООО «Издательство Астрель», 2004. — 384 с.:ил.
2. Стародуб К.И. Рисунок и живопись: от реалистического изображения к условно-стилизованному: учебное пособие / Ростов н/Д: Феникс, 2009. — 190 с.: ил.
3. Шервин Д. Креативная мастерская: 80 творческих задач дизайнера / Пер. с англ. С.Силинский / Д. Шервин.— СПб.: Питер, 2013. — 240 с.:ил.
4. Эдвардс Б. Откройте в себе художника / Пер. с англ. П.А. Самсонов; Худ. обл. Б.Г. Ключко. / Б. Эдвардс — Мн.: ООО «Попурри», 2000. — 240 с.ил.

10. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ

Склярєнко Г. Я.: Живі́пис – один з головних видів образотворчого мистецтва / http://esu.com.ua/search_articles.php?id=19107
Живопис як вид образотворчого мистецтва / <http://osvita.ua/vnz/reports/culture/10737/>